

Valtuustoaloite Paimion kaupungin hankkeista sekä projekteista tiedottaminen

Kaupunginhallitus 17.09.2025
129/00.02.13/2024

Kaupunginvaltuusto 14.02.2024 §16

Esittely:

Valtuutettu Korhonen jätti perussuomalaisten valtuustoryhmän aloitteen koskien tiedottamista Paimion kaupungin hankkeista sekä projekteista, joka kuuluu seuraavasti:

”Tiedottaminen kaupungin eri hankkeista sekä projekteista on osa avointa toimintaa sekä päätöksentekoa. Kun suunnitellaan hankkeita jotka koskettavat laajaa joukkoa paimiolaisia esimerkiksi taloudellisessa tai ympäristöllisessä mielessä, on tärkeää että hankkeesta tiedotetaan ajoissa, ennen kuin asiasta päätetään. Tiedotus tulee suorittaa avoimesti esimerkiksi kaupungin nettisivuilla sekä lehdistötiedotteella.

Viime vuosina on ollut lukuisia hankkeita, joista tiedottaminen on ollut vähäistä tai täysin olematonta. Tämä on näkynyt varsinkin niin, että ennen kokousta jossa asiasta on ollut tarkoitus päättää, ei kuntalaisille tai suurelle osalle luottamushenkilöitä ole kerrottu asiasta juuri mitään. Hyvinä esimerkkeinä vaikkapa aurinkovoimalaitokselle maan vuokraaminen, Paimio-kirja, biokaasulaitos sekä Saaren jalkapallokenttä.

Usein on vedottu siihen, että on kiire. Asiasta pitää päättää heti, kun se tulee esimerkiksi kaupunginhallituksen pöydälle. Tämä siitakin huolimatta, että asiaa on voitu valmistella jo kuukausikaupalla. Paimiolla on ollut töissä jo pidemmän aikaa täysipäiväinen viestintäsuunnittelija, joten resurssimielessä tiedottaminen on mahdollista.

Kuntalain 1. pykälä: ”Tämän lain tarkoituksena on luoda edellytykset kunnan asukkaiden itsehallinnon sekä osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien toteutumiselle kunnan toiminnassa. Lain tarkoituksena on myös edistää kunnan toiminnan suunnitelmallisuutta ja taloudellista kestävyyttä”.

Kuntalain 22. pykälä: ”Kunnan asukkailla ja palvelujen käyttäjillä on oikeus osallistua ja vaikuttaa kunnan toimintaan.” sekä
”Osallistumista ja vaikuttamista voidaan edistää erityisesti: 1) järjestämällä keskustelu- ja kuulemistilaisuuksia ja kuntalaisraateja 2) selvittämällä asukkaiden ja kunnassa säännönmukaisesti tai pitempiaikaisesti asuvien tai oleskelevien palvelujen käyttäjien mielipiteitä ennen päätöksentekoa.

Hankkeista tiedottaminen ei ole monimutkaista tai aikaa vievää. Usein riittää yksinkertainen tiedote, jossa käydään läpi perusasiat. Tiedotteen tekemiseen ei mene kovinkaan paljon aikaa.

Seuraavassa esimerkki, mitkä perusasiat tiedotteessa voisivat olla:

- Mitä tehdään
- Miksi tehdään
- Ketkä tekevät ja missä asiasta päätetään
- Hankkeen aikataulu
- Hankkeen kustannukset
 - välittömät kustannukset
 - pidempiaikaiset kustannukset
 - mahdollinen taloudellinen hyöty”

.....

Kuten aloitteesta ilmenee tiedottaminen on tärkeää ja haastavaa. Kuntalaki (410/2015) 29 § ja hallintolaki määrittelevät tiedottamisen laajuuden ja vaatimukset, mm. tiedotettavan riittävästi palveluista, taloudesta, valmisteluista, päätöksistä ja vaikutuksista sekä osallistumisen mahdollisuuksista.

Kunnallisessa organisaatiossa päätöksentekoa tapahtuu monella tasolla. Valtuustolle menevät asiat käsitellään lautakunnissa ja kaupunginhallituksessa. Jokaisella päätöksenteon tasolla kokousten esityslistat ja oheismateriaali julkaistaan kaupungin verkkosivuilla ennen kokousta, jolloin kuntalaiset voivat seurata valmistelua. Samoin pöytäkirjat julkaistaan kaupungin verkkosivuilla, kun ne on tarkastettu ja niistä on poistettu mahdolliset salassa pidettävät tiedot.

Kunnilla on monenlaisia erilaisia hankkeita ja projekteja. Talousarvion investointihankkeita käsitellään lautakunnissa, kaupunginhallituksessa ja valtuustossa. Lisäksi kaupungilla on paljon käyttötalouden hankkeita, joihin on saatu ulkopuolista rahoitusta. Koulutus- ja hyvinvointilautakunta ovat tiedottaneet hankkeiden rahoituspäätöksistä esityslistan/pöytäkirjan ilmoitusasioissa. Koska hankkeita on paljon, olisi perusteltua, jos lautakunnat esim. kerran vuodessa toisivat tiedoksi meneillään olevat hankkeet. Esityslistan oheismateriaalina on erimerkkinä sivistyspalveluiden meneillään olevat hankkeet. On myös keskeneräisiä hankkeita, joista ei ole mahdollista tiedottaa julkisesti. Kaupunginjohtaja informoi kaupunginhallituksen pöytäkuntaa keskeisistä meneillään olevista projekteista tai hankkeista.

Aloitteessa on viitattu, että Paimiolla on kokoaikainen viestintäsuunnittelija. Tehtävänimikkeestä huolimatta vuoden 2022 lopulla aloittaneen viestintäsuunnittelijan työpanos ei ole kokonaan viestintää. Vastuualueeseen kuuluu viestinnän lisäksi Paimion Sähkämuseosäätiön ja Lyyli Tuomolan säätiön toiminnanjohtajuudet sekä matkailuun liittyviä tehtäviä. Paimio 700 –juhlavuoden tehtävät ovat 2024-2025 aikana työllistäneet viestintäsuunnittelijaa huomattavasti, joten käytännössä työnjako on ollut: 1/3 viestintä (ml matkailu), 1/3 säätiöt ja 1/3 Paimio 700. Viestinnän puolella päävastuualueita ovat verkkosivut, intranet, kaupungin pääsome -tilit (Fb, Insta ja LinkedIn), PTV (palvelutietovaranto), kriisiviestintä sekä Paimion kaupunki tiedottaa –liitteet Kunnallislehdessä.

Paimion kaupunginhallitus hyväksyi 11.12.2024 kaupungille viestintäsuunnitelman. Samassa yhteydessä hyväksyttiin myös viestintäohje 2025. Niin viestintäohje, graafinen ohjeisto kuin sosiaalisen median käytön ohjeistus ovat osa viestintäsuunnitelmaa ja ne löytyvät kaupungin verkkosivuilta. Kaupunki otti 2024 aikana käyttöön kaupungin verkkosivuilta löytyvän mediapankin ja ePressipalvelun osana viestinnän kehittämistä.

Kunnallisen tiedottamisen haasteisiin on monia syitä, joita yritämme selättää. Valmistelu- ja päätöksentekoprosessit ovat monitasoisia, monimutkaisia ja osin suljettuja, vasta lopullisista päätöksistä tiedotetaan. Digitalisaation ja sosiaalisen median myötä ihmisten mediankäyttö on sirpaloitunut, eikä kuntalaisia tavoiteta enää helposti yhdellä kanavalla. Kuten edellä todettu, kaupunki käyttää viestinnässään laajasti erilaisia viestintävälineitä, se lisää työtä ja osaamisvaatimuksia. Viestinnässä tulee noudattaa julkisuuslakia ja hyvää hallintotapaa.

Esittelijä: vt.kaupunginjohtaja Turpela Nina-Mari

Päätösehdotus:

Kaupunginhallitus

- merkitsee selvityksen tiedoksi,
- pitää hyvänä, että lautakunnat jatkossa raportoivat vuosittain meneillään olevista hankkeista ja
- toteaa aloitteen loppuun käsitellyksi.

Päätös: